

MAGYAR GYÁRIPAR

A MUNKAADÓK ÉS GYÁRIPAROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK LAPJA

MGYOSZ-csúcs Matolcsy Györggyel

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének évadzáró csúcs-találkozásának vendége Matolcsy György, a Fidesz – Magyar Polgári Szövetség szakpolitikusa volt. A budapesti Gundel étteremben tartott rendezvény házigazdájaként dr. Futó Péter, az MGYOSZ elnöke többek között ismertette azokat a prioritásokat, amelyeket a Eurobusiness az MGYOSZ-szal közösen dolgozott ki, s amelyek a válság elmúltával meghatározzák Európa fejlődését. Matolcsy György szerint ezek a prioritások többségükben megegyeznek a Fidesz gazdaságpolitikájával. Az állam reformja, a kamatok csökkentése, a foglalkoztatás növelése például a Fidesz gazdaságpolitikájának középpontjában állnak – mondta a szakpolitikus, volt gazdasági miniszter.

(Cikkünk a 3. oldalon)

A munkahelyi biztonság és egészségvédelem

Mi a sikeres vállalat alapfeltétele a szaktudáson kívül? Mi az egyéni munkavégzés alapfeltétele? Mi a munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre épített vállalkozás sikereinek alapja? Mennyire vagyunk tudatos vállalat és munkavállalók? Ezt a kérdéskört vizsgálta az MGYOSZ és a Personal Best hat országot, köztük Magyarországot is érintő online kérdőíves felmérésében. Ismerje meg a magyarországi gyakorlatot, mérje fel, az ön vállalata hol tart és mit tehet vállalkozása fejlesztése érdekében!

(Cikkünk a 7–8. oldalon)

Az MGYOSZ kidolgozta javaslatait a következő EU-elnökségi trió számára

2010. január és 2011. június között Spanyolország, Belgium és Magyarország egymást követően látja majd el az Európai Unió elnökségi feladatait. A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége (MGYOSZ) a spanyol (CEOE) és belga (FEB) gyáriparos-szövetséggel közösen kidolgozta az európai munkaadók erre az időszakra vonatkozó prioritásait tartalmazó programot. Ennek középpontjában a lisszaboni szerződés hatálybalépésének elősegítése, a szerkezeti reformok végrehajtása, a biztonságos energiaellátás biztosítása és az EU nemzetközi kapcsolatok terén való erősítése áll.

(Cikkünk a 4. oldalon)

TARTALOM

KOMMENTÁR

MGYOSZ-csúcs Matolcsy Györggyel 3

NAPIREND

Az MGYOSZ kidolgozta javaslatait
a következő EU-elnökségi trió számára 4
Ingatlangazdálkodók szakmai konferenciája 5

NEMZETKÖZI HÍREK

Örmény üzletember-delegáció Magyarországon 6
A munkahelyi biztonság és egészségvédelem
jelene és jövőbeni irányvonalai 7-8

CSR-HÍREK

Öt Földre lenne szüksége az emberiségnek 9
Megindult a klímaerdő-telepítés Magyarországon 9
Elismerték a Tesco CSR-érdemeit 9
Saját biológiai szennyvíztisztítót épített a pulykafeldolgozó 10
Elkészült az első hazai geotermikus klímagyár 10

REGIONÁLIS HÍREK

A magyar tudomány ünnepe 11
Rendkívüli közgyűlés Komárom-Esztergom megyében 11

BRÜSSZELI HÍRÁDÓ

Koppenhága – Kilátások és elvárások üzleti szempontból.. 12
„Rugalmas biztonság” kkv-knak 13
Konzultáció a lisszaboni stratégia jövőjéről..... 14
Az új Európai Bizottság..... 15-16

GONDOLATJEL

Korai reneszánsz 17
Toys for Boys 17
A kormányzás iszlamista felfogása 18

Izraeli delegáció az MGYOSZ-nál

■ Yehuda Segev, az izraeli munkaadói szövetség (Manufacturer's Association of Israel, MAI) ügyvezető igazgatója vezette az Izraeli Gazdasági és Szociális Tanács delegációját, amelyet Budapesten, az MGYOSZ székházában fogadott dr. Futó Péter, az MGYOSZ elnöke. Az izraeli bipartit delegációban részt vettek számos szakszövetség – az építőipari, biztosítási, kisvállalkozók, kézműiparos és a gyémánttermelők – vezető képviselői, valamint a Histadnut izraeli szakszervezeti képviselője is.

A két szervezet 1991-ben aláírt együttműködési megállapodása alapján folyamatos a konzultáció és információcsere. A jó hangulatú találkozón a felek először általános gazdasági tájékoztató keretében ismertették országaik gazdasági helyzetét, majd megbeszélték a két országban alkalmazott foglalkoztatáspolitikai válságkezelési intézkedéseket és az országokra vonatkozó szociális párbeszéd jelenlegi helyzetét.

A 2011. évi uniós magyar elnökség idejére is további együttműködést tervezünk, közös programok szervezésére és projektekben való aktív részvétellel.

A Magyar Gyáripar az MGYOSZ hivatalos havilapja – Kiadja a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége

Szerkesztőség: Budapest, Kossuth Lajos tér 6-8. **Telefon:** 269-2227, **e-mail:** mgyosz@mgyosz.hu, **internet:** www.mgyosz.hu

Szerkesztő: Lovas Gábor **Korrektúra:** Papiruszportál Kft. **Fotó:** Vámos Judit **Művészeti vezető:** Ujvári Zoltán

Hirdetésfelvétel: lovas@mgyosz.hu, **tel.:** 06-1-269-2227 **Nyomdai munkák:** DRUK-KER Nyomdaipari Szolgáltató Kft., 1033 Budapest, Mozaik u. 10.

Felelős vezető: Markó Péter ügyvezető igazgató

ISSN: 2060-0925

Megjelenik 5000 példányban a Foglalkoztatási és Szociális Hivatal (FSZH) támogatásával

A LAPOT AZ OBSERVER SZEMLÉZI

MGYOSZ-csúcs Matolcsy Györggyel

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének évadzáró csúcstalálkozójának vendége Matolcsy György, a Fidesz – Magyar Polgári Szövetség szakpolitikusa volt. A budapesti Gundel étteremben tartott rendezvény házigazdájaként dr. Futó Péter, az MGYOSZ elnöke többek között ismertette azokat a prioritásokat, amelyeket a Eurobusiness az MGYOSZ-szal közösen dolgozott ki, s amelyek a válság elmúltával meghatározzák Európa fejlődését. Matolcsy György szerint ezek a prioritások többségükben megegyeznek a Fidesz gazdaságpolitikájával. Az állam reformja, a kamatok csökkentése, a foglalkoztatás növelése például a Fidesz gazdaságpolitikájának középpontjában állnak – mondta a szakpolitikus, volt gazdasági miniszter.

ÚJ MEGÁLLAPODÁSOK KELLENEK

■ Négy reformmal a középpontjában jövőre új megállapodást kell kötni a Nemzetközi Valutaalappal, az Európai Unióval és a Világbankkal – mondta a volt miniszter. – A reformok az államot, az adó- és járulérendszerrel és a szakképzést érintenék. Ezenkívül fontos volna, hogy az új megállapodásban korrupcióellenes intézkedéssorozatot is rögzítsenek. Az államreformon belül elsősorban csökkenteni kell az adminisztrációs terheket, be kell indítani a MÁV, a BKV, az egészségügy és az önkormányzatok reformját.

TŐKEEXPORT-ORIENTÁLT GAZDASÁGPOLITIKA

Matolcsy György a következő időszakban az egészségipart tartja a lehetséges regionális kitörési pontnak. De nagy feladatok várnak a többi húzóágazatra,

mint például az építőiparra, az energiaiparra, a víz- és hulladékgazdálkodásra, az autóiiparra és az üzleti szolgáltatásokra is. A volt miniszter szerint az említett ágazatokban működő cégek alkalmasak arra, hogy a magyar gazdaság motorjai legyenek, hogy a hazai piac ellátása mellett a regionális és jó esetben a globális piacra is kilépjenek. A Fidesz szakértői úgy látják, hogy a foglalkoztatás bővítése az eszköz, amely megalapozhatja az ország gazdasági fejlődését, s az így létrejött gazdasági növekedés elősegíti az egyensúly kialakulását. Matolcsy György szerint a jelenlegihez képest meg kell cserélni a prioritásokat, bár a mozgástér nem túl nagy, de monetáris eszközökkel és az uniós ráfordításokkal élni lehet a gazdaságot. A magyar üzleti élet jelenleg befagyott, a pénzüzetek kerülnek a kockázatot, így ahelyett, hogy a termelő vállalatokhoz helyeznék ki a pénzüket, az MNB kéthetes letétszámláján parkoltatják. A Fidesz szerint ezen úgy kellene változtatni, hogy a bankokat

a hitelezési tevékenységre ösztönöznék. Ezzel párhuzamosan a volt gazdasági miniszter ösztönözné a vállalati tőkekihelyezését is. Azt prognosztizálta, hogy a következő három-négy évben tőkeexport-orientált gazdaságpolitikára van lehetőség. Más gazdasági szakértők elemzéseire hivatkozva állította, hogy 2010-ben az államháztartási hiány akár 7,5 százalékos is lehet.

ELLENZÉKI VÁRAKOZÁSOK

A Fidesz szakértői azzal számolnak, hogy jövőre a kiadási többlet 1300–1400 milliárd forint lesz. Az elmaradó bevételek között a társaságiadó-elmaradás 50–70 milliárdos is lehet, az áfából 50–80 milliárd jöhet össze, míg az ingatlanadókból származó bevételek elmaradása pedig 40 milliárd forint lehet. A kormány előrejelzése szerint 2010-ben az államháztartás hiánya a GDP 3,8 százaléka lesz. Ez csaknem a fele az ellenzék által jósoltnak.

Az MGYOSZ kidolgozta javaslatait a következő EU-elnökségi trió számára

2010. január és 2011. június között Spanyolország, Belgium és Magyarország egymást követően látja majd el az Európai Unió elnökségi feladatait. A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége (MGYOSZ) a spanyol (CEOE) és a belga (FEB) gyáriparos-szövetséggel közösen kidolgozta az európai munkaadók erre az időszakra vonatkozó prioritásait tartalmazó programot. Ennek középpontjában a liszaboni szerződés hatálybalépésének elősegítése, a szerkezeti reformok végrehajtása, a biztonságos energiaellátás biztosítása és az EU nemzetközi kapcsolatok terén való erősítése áll.

A 2010 januárjában kezdődő hármas európai uniós elnökség keretében közös programot fog véghezvinni Spanyolország, Belgium és Magyarország a gazdasági visszaesés ellensúlyozása érdekében. Ennek elősegítését és szakmai támogatását szolgálja az MGYOSZ, a spanyol, valamint a belga gyáriparos-szövetség által kidolgozott „Kéz a kézben a válság leküzdéséért” című javaslatcsomag. A szakmai anyag kijelöli azokat a súlyponti területeket, melyeket a soros uniós elnökök számára javasolt prioritásként kezelni az elkövetkező időszakban.

A cselekvési terv alapján az Európai Unió versenyképességének, nemzetközi súlyának erősítése érdekében kiszámítható és stabil jogi szabályozásra van szükség. Ennek megfelelően a munkaadói szervezetek szerint csökkenteni kell a kis- és középvállalatok adminisztrációs terheit, kulcsfontosságú a jogszabályok egyszerűsítése. Lényeges továbbá, hogy az unió országaiban érvényes szabályozásokat a tagállamok időben átvegyék és alkalmazzák. A cél egy protekcionizmustól mentes, a tiszta verseny szabályaira épülő jogi környezet biztosítása az európai belső piac megerősítése érdekében.

2010-ben új reformprogram veszi kezdetét, mely az MGYOSZ, a CEOE és

a FEB szerint akkor lesz minden téren sikeres, ha uniós szinten további erőfeszítéseket teszünk a gazdaságközpontú K+F területén. Nehéz gazdasági periódusokban ugyanis az európai intézmények tevékenységének középpontjában a gazdasági pillér megszilárdításának, a versenyképesség növelésének, az innovációnak és a kedvező üzleti környezet megteremtésének kell állnia. Mindemellert a tudásalapú gazdaság kialakítása, például az innováció és az oktatás serkentése is elsődleges.

Kiemelt területként kezelik a munkaadói szervezetek az energiaellátás biztonságát és az éghajlatváltozás mérséklését. A munkaadók szempontjából fontos, hogy az ezzel kapcsolatos intézkedések a vállalatok számára a lehető legalacsonyabb költséggel, illetve rugalmas megoldások alkalmazásával történhessenek, emellett az ipar bevonásával és a környezetvédelmi K+F ösztönzésével. A gazdasági válság eredményes kezelése nemzetközi összefogást igényel, melyben az Európai Unió kulcsszerepet vállalhat. Határozott fellépésre van szükség szabad piacok megnyitásával kapcsolatban, valamint a piaci versenyt torzító tényezőkkel, például a protekcionizmussal szemben.

„A hat hónapos soros elnökség ideje

alatt az országnak kivételes lehetősége nyílik arra, hogy a magyar részről fontosnak ítélt kérdéseket az európai politikai és gazdasági menetrend középpontjába állítsa. Ezért az MGYOSZ a magyar gazdaság legfontosabb vállalatait és a legbefolyásosabb vezetőit tömörítő szervezatként, valamint a BusinessEurope tagjaként aktív szerepet kíván vállalni az uniós elnökségi trió munkájában, a spanyol és a belga szövetséggel együtt” – mondta Futó Péter, az MGYOSZ elnöke.

A három munkaadói szövetség vezetői bíznak abban, hogy javaslataikat a hármas elnökség figyelembe veszi munkaprogramja véglegesítésekor, valamint hogy kiemelt fontosságot kap majd a munkaadói szervezetekkel való rendszeres szakmai konzultáció az elnökségi feladatok végrehajtása során.

Az 1958-ban alakult BusinessEurope – korábban UNICE – Európa legbefolyásosabb munkaadói érdekképviseleti szervezeteként 34 ország 40 munkaadói szövetségeit tömöríti, és 25 multinacionális vállalat is közvetlen tagja. A BusinessEurope 20 millió kis-, közép- és nagyvállalatot képvisel, amelyek összesen 106 millió embernek adnak munkát az unióban. Az MGYOSZ 2005 óta tagja a szervezetnek.

Ingtalngazdálkodók szakmai konferenciája

Győrben tartotta a Magyar Ingatlan-Gazdálkodók Szövetsége (MIGSZ), az MGYSZ tagszervezete, nemzetközi szakmai konferenciáját, ahol a házigazda Inszol Zrt. hatvan év munkájának elismeréseként oklevelet kapott az Európai Ingatlantanács (CEPI) elnökségétől. A díjat a konferencián vette át Paul Rolland CEPI-nagykövettől Sági Géza, a társaság elnök-igazgatója.

Az Inszol Zrt. és a Magyar Ingatlan-Gazdálkodók Szövetségének közös rendezésű, kétnapos nemzetközi tanácskozási az ágazat európai és hazai helyzetével, az önkormányzati vagyongazdálkodás gyakorlati módszereivel foglalkozott. A konferencia első napján Győrrel ismerkedtek a hazai és külföldi szakemberek, meglátogatva az ország egyik első és máig legnagyobb vidéki ipari parkját, majd azt a történelmi belvárost, amelynek szépsége egyebek mellett az önkormányzati ingatlankezelés elmúlt évtizedeit dicséri. A tanácskozást mindkét napon Sági Géza, az Inszol elnök-igazgatója nyitotta meg, aki a társaság nevében szerdán délelőtt vehette át az Európai Ingatlantanács elismerő oklevelét Paul Rolland CEPI-nagykövettől.

A francia szakember az uniós díj átadásakor azt hangsúlyozta, hogy az Inszol Zrt. a CEPI negyedmillió tagjának közös szakmai és etikai kódexét példamutatón betartva dolgozik. A kitüntetés adományozásáról őszi, brüsszeli ülésén döntött a szervezet elnöksége, elismerve az Inszol Zrt. jelenlegi, uniós elvárásoknak megfelelő tevékenységét és az elmúlt hatvan év sikereit. Az Inszol és jogelődjei Európa figyelmére méltó munkát végeztek a tulajdonos város hasznára.

2009 novemberében, Luxembourgban tartotta az európai uniós szemináriumát és éves tisztújító közgyűlését az Európai Ingatlantanács. A tanács közgyűlésén megtartott választások alapján a kezelői tagozat elnökségébe a 2010. évre dr. Németh Miklóst választották főtítkárnak.

A konferencia hatvan résztvevője, a külföldi vendégek és a hazai nagyvárosok vezető szakemberei 16 előadást hallgattak meg. Az első napon Sági Géza mellett Révi Zsolt városi főépítész, Kolonics Erzsébet önkormányzati vagyongazdálkodási osztályvezető és Wajzer Gábor lakásügyi csoportvezető beszélt az ingatlangazdálkodás és vagyongazdálkodás győri tapasztalatairól.

A második napon Sági Géza megnyitó szavai után Borkai Zsolt, Győr polgármestere köszöntötte a konferencia résztvevőit, elmondva többek között azt, hogy az önkormányzat a közbejött válság, gazdasági nehézség ellenére is sikeresen folytatja bérlakásait értékesítő projektjét, s befejezett számos fontos beruházást. Keresztély Dezső, a MIGSZ elnöke köszöntőjében azt hangsúlyozta, hogy a konferencián elhangzottak vala-

mennyi hazai település számára fontosak, hiszen csak mások tapasztalatainak, alkalmazott módszereinek ismeretében alakítható ki egy saját, testreszabott, hatékony működési forma.

Paul Rolland az ágazat európai helyzetéről, jövőjéről, Forgács Imre, az Önkormányzati Minisztérium szakállamtitkára az önkormányzati vagyongazdálkodásról, Szaló Péter, a gazdasági tárca államtitkára az energiahatékonyság és -racionalizáció kérdéseiről beszélt a konferencián. Nyíri László, a Cívus Ház Zrt. és Halmai Gyula, a Miskolc Holding vezérigazgatói saját gyakorlati tapasztalataikat ismertették, míg Berki Mihály, a Sopron Bank vezérigazgató-helyettese az ingatlanfinanszírozás aktuális kérdéseiről, dr. Németh Miklós MIGSZ-főtítkárról az uniós ingatlanpiacáról, Molnár Gyula, a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségének elnöke a települések vagyongazdálkodásáról tartott előadást.

A konferenciát a résztvevők rendkívül hasznosnak ítélték, a vendégek jól érezték magukat, s hazatérve várhatóan számos Győrben hallott vagy éppen győri ötletet, kezdeményezést, projektet valósítanak meg. Sikert aratott például az Inszol Zrt. időseknek szánt bérháza, amelynek első párja Debrecenben épülhet fel.

Örmény üzletember-delegáció Magyarországon

2009 novemberében Szerzs Szarkiszjan örmény államfő népes üzletember-delegáció kíséretében látogatott hazánkba. Az üzletember-delegációt az örmény gyáriparos-szövetség elnöke, Arszen Ghazarjan vezette. Az üzleti fórumra és kétoldalú üzletemertalálkozókra az ITDH szervezésében került sor. Az első magyarországi örmény látogatás keretében megtartott üzletemertforumon kiváló alkalom nyílt arra, hogy dr. Vadász Péter, az MGYOSZ társelnöke és Arszen Ghazarjan, az örmény gyáriparos-szövetség, az UMB(E)A elnöke együttműködési megállapodást írjanak alá.

■ A megállapodásban rögzítették az a szándékot, hogy fejlesztjük a kétoldalú kapcsolatrendszerünket. Tekintettel a délkaukázusi térség jelentőségére, érdekeltek vagyunk a hazánk és Örményország közötti gazdasági fejlesztés bővítésében. A gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok, valamint az üzleti szféra közötti személyes kontaktusok élénkítésére van szükség ahhoz, hogy feltárjuk az együttműködés új és korszerű formáit. Örményország fontos partnernek tekinti az euroatlanti struktúrákba sikeresen beágyazódott Magyarországot. Tapasztalataink átadásával jelentős mértékben segíthetjük a demokratikus átalakulásra irányuló reformok megvalósulását, valamint az európai integrációra való felkészülés folyamatát, amelyhez kedvező kereteket nyújt az Európai Unió szomszédságpolitikája (ENP), az annak keretében elkészült EU–Örményország-akcióterv, valamint az EU Keleti Partnerség (KP) programja.

Örményország eddig a magyar vállalkozók érdeklődési körén kívül maradt nehéz gazdasági helyzete, gyenge fizetőképessége és a nagy földrajzi távolság miatt. A magyar vállalatok megjelenése gyakorlatilag eddig az ország és a térség politikai és gazdasági helyzetének konsolidációjától függött.

Jelenleg Örményországban sikeresen tevékenykedik néhány magyar gyógyszer-gyártó vállalat. Az örmény piacon eddig számottevő magyar tőkebefektető még nem jelent meg, bár a magyar gazdaságban már jelen vannak örmény származású befektetők. Érdeklődésük leginkább a gyors tőkemegtérüléssel járó élelmiszer-feldolgozó ipar iránt nyilvánul meg. Kivitelünk jelentősebb tételéi: gépek és berendezések (ezek exportja az elmúlt években jelentősen nőtt), továbbá gyógyszeres, illat- és tisztítószerek, élelmiszerek, gabona és gabonakészítmények. A gazdasági kapcsolatépítés lehetséges irányait az örmény gazdaságpolitikai célokhoz igazodva tekintették át, az örmény vezetők a kétoldalú kapcsolatépítésre különösen a következő területeken számít: közlekedési útvonalak építése, autószerződés és vasút fejlesztése, az IT-szektor kizsgáló ipari parkok, pénzügyi, számviteli szolgáltató, regionális egészségügyi szolgáltató, mezőgazdasági logisztikai központok, csomagoló-üzemek létesítése. Továbbá a turizmus és a banki szféra területén látnak nagy

lehetőséget. Örmény részről fontosnak tartják, hogy gazdasági kapcsolataink ne csak Jerevánra összpontosuljanak, hanem terjedjenek ki a regionális és városi szintű együttműködésre is. A jelenlegi kétoldalú kereskedelmi forgalom alacsony szintje és a beruházások hosszú ideje tartó stagnálása indokolja a magyar befektetések növelését, az örmény termékek importjának bővítését és a fórumon részt vevő üzletemberek befektetéseinek ösztönzését Magyarországon. A gazdasági kooperáció elmélyítéséhez különösen fontos a most megkezdett találkozón részt vevő üzleti szereplők folyamatos kapcsolattartása, és hogy kölcsönösen megismerjék és felmérjék a másik országban meglévő üzleti lehetőségeket. Fontos továbbá kiemelni az EU-programokhoz kapcsolódó infrastrukturális és más irányú fejlesztési együttműködési formákat, valamint a képzések, továbbképzések indítását, felsőoktatási, kulturális és művészeti témákban is.

*Borosné Bartha Terézia
nemzetközi igazgató*

A magyar–örmény külkereskedelmi áruforgalom alakulása (millió dollár)

	2006	2007	2008	2009 (I–VII.)
Magyar export	7,81	11,67	19,78	5,43
Magyar import	0,00	0,20	0,06	0,12

A munkahelyi biztonság és egészségvédelem jelene és jövőbeni irányvonalai

Mi a sikeres vállalat alapfeltétele a szaktudáson kívül? Mi az egyéni munkavégzés alapfeltétele? Mi a munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre épített vállalkozás sikereinek alapja? Mennyire vagyunk tudatos vállalat és munkavállalók? Ezt a kérdéskört vizsgálta az MGYOSZ és a Personal Best hat országot, köztük Magyarországot is érintő online kérdőíves felmérésében. Ismerje meg a magyarországi gyakorlatot, mérje fel, hol tart az ön vállalata, és mit tehet vállalkozása fejlesztése érdekében.

Az MGYOSZ az Európai Unió által társfinanszírozott IOSHA projekt (www.iosha.eu) keretében végezte el a hat országra (Ausztria, Horvátország, Magyarország, Románia, Szlovákia, Szlovénia) kiterjedő kutatást a munkahelyi biztonság és egészségvédelem (MBE) területen. A felmérés célja a vállalatok tudatosságának növelése mellett az volt, hogy az országokra jellemző helyzetet megismerhessük, valamint javaslatok, ajánlások fogalmazódjanak meg az MBE hatékonyabb gyakorlati működése érdekében.

A válaszadások alapján a magyarországi helyzet sok ponton igazodik a többi ország eredményeihez, melyek előzetes eredményeiből rövid összefoglalást készítettünk.

A kutatásban kérdőíves módszerrel mind a munkáltatókat, mind a munkavállalói képviselőket megkérdeztük, hogy teljesebb képet kaphassunk. A hazai válaszadásokból kiderül, hogy főként azok a cégek mutattak érdeklődést és hajlandóságot a kitöltésre, amelyek maguk is tágabb ismeretekkel rendelkeznek és aktívan tevékenykednek a munkavédelmi területen. Ez a már tudatos hozzáállás további átlátható, fejlett rendszer kialakítására való törekvést eredményez. Jól mutatja a tervszerűség használatát az

is, hogy a válaszadók zöme valamely MBE-t érintő minőségirányítási rendszert is bevezetett, és a folyamatokat, standardokat, MBE-szabályzatot írásos formában rögzítik és elérhetővé teszik. A kérdőíveket nagy többségben magyarországi termelő cégek töltötték ki. Kis-, közép- és nagyvállalatok egyaránt részt vettek a kitöltésben, de legnagyobb többségben a 200–999 fős cégek képviseltették magukat.

A vizsgált mintából is jól láthatók a jó példák megjelenése mellett a jövőbeni fejlesztési lehetőségek irányvonalai, a hiányosságok, problémás területek és a következetlenségek is.

EREDMÉNYEK A MUNKÁLTATÓI VISSZAJELZÉSEK ALAPJÁN

A válaszadók többségében már kialakult az MBE-re épülő vállalati modell, mely hol előrehaladottabb, hol fejlesztendő folyamatokat látta a gyakorlatban. Jó hír, hogy a munkáltatók többsége már fontos együttathatónak tartja az MBE-t a vállalati stratégia-, üzleti tervezésben, melyhez a munkavédelemben érintett vezetők, szakemberek véleményét is kikéri. Jelenleg a vállalatok csak egynegyedénél van MBE-re elkülönített pénzügyi keret, valamint az innová-

ció sem játszik még jelentős szerepet a tervezésnél. A vállalatok zöme már rendelkezik MBE-szabállyzattal vagy írott akciótervvel, és az MBE-adatok mögötti folyamatokat is elemezni próbálják. Rendszeresen megkérdezik a vállalatvezetés MBE-ben tevékenykedő szakembereinek véleményét és informálódnak a folyamatokról. A legtöbb cégnél azonban a kötelező munkavédelmi kockázatértékelést még külsős szolgáltató végzi, kizárólag munkahelyi szemlével. Ritkán jelenik meg a kockázatok kvantitatív vizsgálata, mely valós képpel szolgálna a problémákra és eredményekre nézve. A létező folyamatokból hiányoznak a monitoringrendszerek, és a legtöbb cég úgy hajt végre MBE-folyamatokat, hogy annak hasznosságát, eredményességét nem vizsgálja, ezért nincsenek adatok arra nézve, hogy ezek valóban elérik-e céljukat. A vállalatoknál egy-egy szakértő általában egyedül látja el a munkavédelmi feladatokat, azonban több munkavállalót, képviselőt tömörítő munkavédelmi csapatok csak kevés munkahelyen tevékenykednek. Munkáltatói oldalról fontosnak tartják a szűrővizsgálatokat, a munkakörnyezet korszerűsítését, eszközök, géppark fejlesztését, közösségi programokat és a szaktudást fejlesztő

tréningeket. Az egészségprogramok közül a legkevesebbet stresszkezelésre, tornaterem/konditerem kialakítására vagy fejlesztésére, szaktanácsadás (pl. orvosi, pszichológiai) biztosítására, ergonómia és egészségprogramokra költik. A jövőbeni fejlesztendő területek közül a munkavállalói motivációt látják kiemelt fontosságúnak.

EREDMÉNYEK A MUNKAVÁLLALÓI KÉPVISELŐK VISSZAJELZÉSEI ALAPJÁN

A munkavállalói képviselők úgy ítélik meg, hogy a munkavállalók általában elégedettek munkakörülményeikkel, munkakörnyezetükkkel, de a munkabiztonsági szabályokat még nem érzik magukénak, nem tartják azokat saját biztonságuk oldaláról betartandónak. Csak az előírások és büntetések elkerülése miatt használják védőfelszereléseiket, ezért a tudatosság növelését állandó tájékoztatással, oktatással és a munkavállalóknak az MBE-folyamatok kialakításában való részvételével látnák megoldhatónak. A dolgozók munkájukat általában időben el tudják látni, amellyel, hogy a munkatempót eléggé feszítettnek értékelik. A munkáltatók a munkavállalók egészségügyi problémái közül főként a stresszterheltséget, dohányzást, mozgásszervi, szociális problémákat említik meg, azonban az e témában elkölthető összegeket főként munkahelyi modernizációra, eszköz- és gépfejlesztésre, közösségi programokra költik. A képviselők a munkavállalók egészségét érintő betegségek közül a mozgásszervi, szív- és érrendszeri

betegségeket emelik ki, akik magas vérnyomást, idegességet, fejfájást és gerinctáji fájdalmat mint tüneteket élnek meg a legnagyobb százalékban. Általában ez irányú felmérések nincsenek a vállalatoknál, csak személyes benyomás és egyéni beszélgetések vezettek ezekre a következtetésekre. A képviselők meglátása szerint a jövőben továbbra is főként munkabiztonsági programok bevezetésére lesz lehetőség, de már a válaszadók több mint negyede egészségprogramok bevezetését is tervezi.

KÖVETKEZTETÉSEK

Az előttünk álló jó példák is mutatják: ahhoz, hogy egy vállalat jól és hatékonyan működhessen, elengedhetetlen alapfeltétele a munkahelyi biztonság és egészségvédelem területének ismerete és átlátható, tervezett rendszerben való hatékony működtetése. Az eszközbeszerzések és környezeti modernizáció mellett a problémák arra is utalnak, hogy a humán tényezőre is érdemes fókuszálni, hiszen a munkavégző képesség csökkenését, a munkahelyi baleseteket, a magas betegség miatti hiányzást, a stresszterheltséget, az akadályozó fizikai tüneteket a humán faktor fejlesztésével lehet csak javítani. Fontos szempont tehát a munkakörnyezeti változtatások mellett az emberi egészség fejlesztése is. Itt még visszaságok láthatóak, hiszen a beruházások, elkülönített összegek felhasználása még nem problémavezérelten történik meg. Ahhoz azonban, hogy a problémák jól meghatározhatóak legyenek, az eredmények nyomon követhetővé váljanak, érdemes a kötelező munkavédelmi kockázatértékelés elvégzésének gya-

korlatán is változtatni, és kihasználni a benne rejlő lehetőségeket. Nemcsak helyszíni szemlével, de kvantitatív mérési technikákkal is szükséges feltérképezni a munkahelyi kockázatokat, folyamatokat megfelelő nagyságú minta bevonásával. Ezek a felmérések már messzemenő eredményeket adhatnak a jövőbeni tervezéshez, folyamatfejlesztéshez. A hiányzó kvantitatív mérési módszerek, monitoringrendszer, eredményességvizsgálatok, de nem utolsósorban egy jól funkcionáló MBE-csapat pótlása, létrehozása elengedhetlenné válik egy fejlett rendszer kiépítéséhez. Emellett szükséges természetesen az is, hogy – amint a jó példák is mutatják – a vezetőség a vállalati stratégiájában is figyelmet szenteljen az MBE-nek, és magasabb pozícióba emelje, hogy a vállalat élhető, versenyképes, sikeres lehessen mind a munkáltatók, mind a munkavállalók számára. Ahhoz azonban, hogy a vállalatok fejlesztési kedvét fokozhassuk, működésüket segítő, további kormányzati intézkedések is szükségesek lehetnek ezen a területen. Ahogy a külföldi példák is mutatják, nem lehet nem megkülönböztetni azokat a vállalatokat, amelyek tesznek alkalmazottaik biztonságáért és egészségéért, és társadalmi felelősséget is vállalnak cselekedetükkkel, azoktól, amelyek ezt nem tartják fontosnak, és nem is tartják be a szabályokat, kötelezettségeiket. Így adó- és tb/egészségbiztosítási járulékkedvezmények, támogató törvényi szabályozás szükséges a folyamatok további előremozdítása érdekében.

*Dr. Toldy Anna, Personal Best
Paksi Mária, MGYOSZ*

Öt Földre lenne szüksége az emberiségnek

Egy most kiadott jelentés szerint az emberiségnek öt Földre lenne szüksége, hogy előállítsa a szükséges erőforrásokat, ha mindenki olyan pazarlóan élne, mint az amerikaiak.

■ A természet készleteit 44 százalékkal gyorsabban használjuk fel, mint ahogy az újratermelné a forrásokat és felszívna a kibocsátott szén-dioxidot. Ez azt jelenti, hogy a Földnek 18 hónapra van szüksége az emberiség által egy év alatt elhasznált javak előállításához.

Ha az emberiség a jelenlegi ütemben folytatja a természetes források felhasználását és a hulladéktermelést, akkor a 30-as évekre két bolygó erőforrására lesz szükségünk a szükségleteink kielégítéséhez. Ez azonban az ökoszisztéma

összeomlásához vezethet. A Global Footprint Network kiszámolta az ökológiai lábnyomot – annak a földnek és tengernek a mennyiségét, amely az emberiség fogyasztását biztosító erőforrások megtermeléséhez és a kibocsátott szén-dioxid megkötéséhez szükséges – több mint száz országra, illetve az egész bolygóra vetítve.

Kidolgozták, mennyi erőforrással rendelkezik a bolygó, mennyit használnak az emberek, és ki mit használ fel ebből. Ha visszamegyünk 1961-be, a bolygó

még csupán a Föld biológiai kapacitásának alig több mint felét használta fel. Ma az országok 80 százaléka több forrást használ fel, mint amennyi a határainkon belül elérhető. Külföldről importálják a hiányzó részt, felélik saját készleteiket, és szén-dioxiddal telítik a légkört és az óceánokat. Egy átlag amerikaiaknál 17 hektár az ökológiai lábnyoma, mely 17 amerikai focipályának felel meg. Az átlag európai lábnyoma ennek fele, de még így is túl nagy ahhoz, hogy hosszú távon fenntartható legyen.

Megindult a klímaerdő-telepítés Magyarországon

Sikerrel zárult a Klíma Klub Közhasznú Nonprofit Kft. és a Magyar Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetségének (MEGOSZ) „Ültess fát – legyen saját fád a klímaerdőben!” elnevezésű akciójának első fázisát.

■ A megyeskovácsi rendezvényen november 27-én, pénteken a lelkes helybéli lakosok mellett Megyeskovácsi polgármestere, Kondora Tihamér, a MEGOSZ képviseletében Mocz András és a Klíma Klub tagjai fogadták a fáültetésre érkezőket. A Rumi Óvoda apró növendékei mellett a szombathelyi Herman Ottó Kertészeti, Környezetvédelmi, Vadgazdálkodási Szakképző

Iskola és Kollégium diákjai is kivették a részüket a 300 cserje és 75 sorfa elültetésénél. A környék civil szervezetei közül a Megyeskovácsi Fejlesztésért Alapítvány a Táplánszentkereszt Kultúrájáért Közhasznú Egyesület, a Szombathely – Herény K. Cs. S. Egyesület, valamint a Magyar László Idegenforgalmi Egyesület képviselői is ásót ragadtak. A Klíma Klub klímaváltozás ellen küz-

dő szervezet fontosnak tartja új fákkal növelni Magyarország erdőterületét. A Földön ugyanis évente közel Magyarország teljes területével megegyező nagyságú erdőterület tűnik el a levegőszennyező és más káros anyagok közvetlen hatása, az extrém időjárási változások és a kórokozók, kártevők elterjedése miatt. A Klíma Klub immár 375 regisztrált tagja büszkélkedhet saját fával a klímaerdőben. A maradék több mint 10 ezer facsemetét december 3-án Abádszalókon, valamint december 5-én Györsövényházán ültették el.

Elismerték a Tesco CSR-érdemeit

„Best Practice” címet kapott példaértékű CSR-gyakorlataiért a Tesco a Magyar Public Relations Szövetség által meghirdetett CSR Best Practice pályázaton. A területén az egyik legrangosabbnak számító díjjal a vállalati felelősségvállalás terén kifejtett erőfeszítéseket ismerik el immár harmadik éve.

■ Tizenöt további vállalat mellett a Tesco-Global Áruházak Zrt. is elnyerte a Magyar PR Szövetség Best Practice, azaz példaértékű gyakorlat címét. A példaértékűség a cég által megalkotott vállalati felelősségvállalási stratégiára és annak megvalósulására vonatkozik. Az áruházlánc esetében a vállalati felelősségvállalás kiterjed a cég üzleti tevékenységének gazdasági, társadalmi és környezeti hatásaira. Kockázatok felismeréséről és azok kezeléséről szól, valamint üzleti tevékenysége által okozott negatív hatások minimalizálásáról, illetve a pozitív hatások maximalizálásáról. A Magyar PR Szövetség 2009-ben immár harmadik éve hirdette meg CSR Best Practice

pályázatát. A 16 sikeres pályázó bemutatkozó anyagai megjelennek egy közös kiadványban. A pályázó vállalatoknak bizonyítaniuk kellett, hogy rendelkeznek kidolgozott CSR-stratégiával, felelősségvállalásuk áthatja napi működésüket, és megmutatkozik az összes, általuk érintett csoporthoz fűződő kapcsolatukban. A pályázatot elbíráló zsűri idén kiemelt figyelmet fordított a dolgozók bevonására a CSR-stratégia kialakításában és a megvalósuló programokban.

*A CSR-híreket összeállította:
Paksi Mária, az MGYOSZ
nemzetközi igazgatóhelyettese*

Saját biológiai szennyvíztisztítót épített a pulykafeldolgozó

A Gallicoop Pulykafeldolgozó Zrt. környezetvédelmi és gazdasági megfontolásból saját szennyvíztisztítót épített Szarvason, amelynek a működéséhez szükséges végleges, jogerős engedélyt kapott. A létesítményt 2006-ban kezdték el építeni, próbaüzemben pedig már ez év elejétől működik. A berendezés működtetése nem csupán a feldolgozóüzemnek hasznos, hanem a lakosságnak is, mivel a szennyvíz nem hagyja el a telep területét, és egyharmadával csökken a város szennyvíztisztítójának túlterheltsége is.

■ A több mint negyedmilliárd forintos beruházás a számítások szerint 6-7 éven belül térül meg, és a cég további környezetkímélő megoldások megvalósítását tervezi a közeljövőben. A cég megalakulása óta a városi szennyvíztisztítóba vezette az előkezelést és kommunális szennyvizét (naponta legfeljebb 1400 m³), amely évek óta túlterhelte, éppen ezért a vállalat már 2006-ban saját biológiai tisztítótelep megépítését tűzte ki céljául. A környezetvédelmi és gazdaságossági szempontokat szem előtt tartó telep 2009 elejére felépült – azóta próbaüzemben tesztelték –, és november 1-jén megkapták a végleges, jogerős engedélyt, amelynek révén ezentúl „élesben” működik tovább.

A pulykafeldolgozóban keletkező technológiai eredetű szennyvizek a vágás és feldolgozás során, valamint a feldolgozóhoz használt gépek, edények, eszközök napi tisztításából, átmosásából származnak. A mostani telep létrejötte előtt egy fizikai-kémiai

előkezelő berendezés már működött, amellyel nem tudták redukálni a szennyvíztisztítási díjakat. A jelenlegi tisztítóberendezéssel azonban a környezet megóvása mellett a cég által fizetendő szennyvíz-elvezetési díj megszűnik, a környezetterhelési díj pedig nagymértékben csökken.

A technológia különlegessége, hogy a reaktorokba ültetett gyökérzet gazdag ökoszisztéma számára teremt életteret, így a biodiverzitás lehetőségeit maximálisan kihasználják, ezáltal fokozva a tisztítás hatékonyságát. A megtisztított szennyvizet főként öntözésre – visszaforgatva – használják majd. Éghajlati körülményeink miatt a hazaiakhoz hasonlóan a Gallicoop szennyvíztisztító rendszerét is üvegházba telepítették, amely az ott élő több mint kétezer fajnak (pl. növények, baktériumok) a téli időszakban is biztosítja az életfeltételeket, azaz a legalább 6 Celsius-fokos hőmérsékletet.

A most éles üzemben induló szennyvíztisztító legfőbb előnye, hogy a szennyvíz a pulykafeldolgozó telepen marad, így nem okoz kellemetlen szagot a szarvasi lakosságnak, másrészt a cég ezzel a megoldással nagyban kíméli a környezetet is, valamint a városi szennyvíztisztító túlterheltsége egyharmadával csökken. A Gallicoop az elmúlt 20 évben egyre többet foglalkozott a környezetvédelemmel, így például 2003 óta saját vízművel rendelkezik, és jelenleg az ország legnagyobb biogáztermelőjének építésén munkálkodik.

Elkészült az első hazai geotermikus klímagyár

A magyar tulajdonú Genex ZRt. Perkupán építette fel Közép-Európa egyetlen klímagyárát, amelynek létrejöttével, közel 20 év után újra beindul a klímatechnikai ipar Magyarországon. A 3 milliárd forintos beruházásból létesült, világszínvonalú üzemből olyan geotermikus hőszivattyúk és speciális klímaberendezések kerülnek ki, amelyek a környezetvédelem korában, a fenntartható környezetre és a megújuló hőenergia-termelésre adnak alternatívát.

■ Az egykor a térség számos országát ellátó, jó hírű magyar klímagyártás és fejlesztés közel húsz éve – a rendszerváltás idején – megszűnt. A magyar tulajdonú, több országban jelen lévő Genex cégcsoport Magyarországon hozta létre gyártóbázisát, hogy függetlenedni tudjon az ázsiai és nyugat-európai piacoktól, így a ma átadott klímagyárra alapozva új korszakot indít a hazai és régiós klímapiarban. A cég hosszú távon itthonról tervezi ellátni a nyugat-európai piacot is.

A borsodi Perkupán 3 milliárd forintos beruházással épült, 3300 m²-es GenexAir Magyarország első környezettudatos klímagyára, amely Közép-Európában is az egyetlen (legközelebb Olaszországban és Németországban

van hasonló üzem). A vállalat 2006-ban indított projektje (30 százalékban) saját tőkéből, valamint MFB-hitelből, gyári és állami támogatással valósult meg. Az Aggteleki Nemzeti Park környezetében álló világszínvonalú, 70 ezer m²-es ipari területen fekszik, ahol korábban anhidrid- (gipsz-) bánya és őrlőüzem működött, amelyet egy barnamezős beruházás során alakítottak ki, így az évekig sorsára hagyott, környezeti szempontból szennyező üzemet felszámolták, és a helyére a régió első környezettudatos klímagyárát építették fel.

A klímagyárban hasznosítják a talajvizek vagy a környező levegő hőenergiáját. A közeljövőben az új gyárban saját fejlesztésű vezérléssel, a legszigorúbb

EU-szabványoknak megfelelő, energiatakarékos és kiemelten környezetbarát klímatechnikai berendezéseket, folyadékűtőket, saját fejlesztésű, az IT-, szerver- és telekommunikációs központokban használt, ún. close controll klímagépeket, valamint alternatív energiafelhasználási megoldást biztosító – a gázfűtés kiváltására is alkalmas – (háztartási és ipari célú) geotermikus hőszivattyúkat gyártanak, amelyekkel télen fűteni, nyáron pedig hűteni lehet. A klímagyárban helyet kap egy európai mércével is egyedülálló tesztlabor, ezzel a hazai klímatechnikai iparágban a kutatás-fejlesztési tevékenység újra fellendül, amelynek alapkövét a Genex számos, saját fejlesztésen alapuló szabadalma jelenti.

A magyar tudomány ünnepe

Többéves hagyomány Komárom-Esztergom megyében, hogy a megyei tudományos, gazdasági és felsőoktatási szervezetek, intézmények összefogva, közös konferencián ünneplik meg a magyar tudományos és gazdasági eredményeket. Ez évben a Modern Üzleti Tudományok Főiskolája (MÜTF), a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság megyei szervezete (NJSZT KEM) és a Komárom-Esztergom Megyei Munkaadók és Gyáriparosok Szövetsége (KEGYSZ) a „Kreativitás és innováció európai éve 2009” rendezvényeihez kapcsolódóan tartotta a tudomány ünnepi konferenciáját 2009. november 4-én Tatabányán.

– Rendezvényünkkel csatlakoztunk a „Kreativitás és innováció európai éve 2009” és az MTA novemberi rendezvénysorozatához – mondta Budai Ágnes, a Munkaadók és Gyáriparosok Komárom-Esztergom Megyei Szövetségének főtítkára. A kreativitás és innováció európai évének egyedi célkitűzései többek között a kreativitásnak, az innovációnak és a vállalkozói szellemnek a személyes fejlődésben és a gazdasági növekedésben és foglalkoztatottságban betöltött fontos szerepének tudatosítása; a vállalkozói gondolkodás támogatása az üzleti világgal való együttműködésen keresztül, különösen a fiatalok körében. Az év jelmondata: „Képzeld! Alkoss! Újíts!”

A konferencia plenáris ülésének első előadója (a köszöntők után) az MGYOSZ képviselőjében dr. Szépvölgyi Ákos, a Magyar Innovációs Szövetség közép-dunántúli regionális igazgatója volt, aki „Kreativitás és innováció a magyar vállalatoknál” címmel tartott prezentációt. Az előadásában áttekintette a Magyarországon (illetve kiemelten a közép-

TATABÁNYA

dunántúli régióban) működő vállalkozások innovációs aktivitását, illetve az azt megalapozó gazdasági környezetet. Másrészt bemutatta az innovációs tevékenységek fejlesztésének szereplőit, valamint a vállalkozástámogatási politika főbb elemeit. Előadásában kitért az innovatív cégek tevékenységének jellemzőire, főbb problémáira, a fiatal innova-

tív vállalkozások fejlődési sajátosságaira, a támogatás eszközrendszerére, illetve a támogatási források felhasználásának tapasztalataira.

A konferencián a kutatás, oktatás és a gazdaság területéről egyaránt szerepeltek előadók. A hallgatók kivetítőn kísérhették figyelemmel az előadásokat az aulában, mert a nagy érdeklődés miatt az auditoriumba nem jutottak be. A téma aktualitása és a neves előadók, az érdekes előadások nagy közönséget vonzottak.

A délutáni program négy szekcióban zajlott. Szövetségünk hirdeti és gyakorolja az összefogásból, együttműködésből eredő előnyök kihasználását, nemcsak tagjaink, de a megye gazdaságának többi szereplője felé is nyitott és kezdeményező. Ennek különösen nagy a jelentősége a gazdasági válság időszakában, a túlélés és a kilábalás érdekében. A MÜTF nemcsak tagunk, de legaktívabb együttműködő partnere is a KEGYSZ-nek, a kölcsönös érdekek alapján sokoldalú kapcsolatot ápolunk – összegzett Budai Ágnes.

Rendkívüli közgyűlés Komárom-Esztergom megyében

■ A Komárom-Esztergom Megyei Munkaadók és Gyáriparosok Szövetsége (KEGYSZ), az MGYOSZ területi szervezete rendkívüli közgyűlést tartott október 28-án a MÜTF-ön. Beluzsár János (Lábatlani Vasbetonipari Zrt.), aki a szövetség elnöke volt az elmúlt hat évben, nyugdíjba vonulása miatt mondott le tisztségéről. Utódjának a közgyűlés Garbacz Lászlónét, az É.R.T. Építőipari Fővállalkozó és Szerelőipari Kft. ügyvezető igazgatóját választotta meg.

A másik fontos napirend az alapszabály módosítása volt, amit egyrészt a jogszabályváltozások, másrészt a szövetség működéséből adódó tapasztalatok tették szükségessé. Budai Ágnes, a KEGYSZ főtítkára az év végéig várható rendezvényeket, programokat és tennivalókat ismertette, és kérte a tagság részvételét és támogatását.

Végül az új elnök röviden beszélt prioritásairól a következő év munkájában, kiemelte, hogy a nehéz gazdasági helyzet miatt a vidéki vállalkozások különösen igénylik a segítséget. Az összefogás, az együttműködés és az érdekképviselet szerepe, fontossága megnő.

Koppenhága

Kilátások és elvárások üzleti szempontból

Míg a politikai kilátások sokszínűek és így az előre jósolhatóságot nehezítik, addig a munkaadói szövetségek által képviselt üzleti világ álláspontja szilárd és fekete-fehér.

■ Annak ellenére, hogy már szinte a csapból is csak a koppenhágai konferenciáról folyik, valamint, hogy minden politikai előszeretettel tűzi zászlajára a klímaváltozás témakörét, mégis nagyon nehezen lehet kiigazodni a téren, hogy mi is fog 2009. december 15-én Koppenhágában történni. Az EU jogilag kötelező erejű kötelezettségvállalással rendelkezik, miszerint 2020-ra az 1990-es szinthez képest 20 százalékkal csökkenti károsanyag-kibocsátását. Ezenfelül ígéretet tett egy 30 százalékos csökkentésre is, ha más fejlett országok hasonló elköteleződésről tesznek tanúbizonyságot. Ennek ellenére José Manuel Barroso, az Európai Bizottság elnöke úgy érvel, hogy legjobb esetben is csak politikai megállapodás születhet, mely a sok nyitva hagyott kérdés mellett, azonban fontos jelzéseként szolgálhat, ha mondjuk az USA és Kína kilátásba helyez több lehetséges csökkentési célértéket is. Júniusban az Egyesült Államok képviselőháza elfogadta a Waxman–Markey-klímátörvény-javaslatot, mely 2020-ra a 2005-ös szinthez képest 17 százalékkal vagy az 1990-es szinthez képest 4 százalékkal csökkentené a szén-dioxid-kibocsátást a szándékkal, hogy 2050-re 80 százalékos teljes csökkentést érjenek el. A tervezet jogerőre lépéséhez azonban először még a szenátusnak is jóvá kell hagyania azt, melyre azonban december előtt kis esély mutatkozik. Barack Obama november 17-i kínai látogatásakor Barrosohoz hasonlóan úgy nyilatkozott, hogy egy jogerős, kötelező hatályú megállapodás létrejötte több mint valószínűtlen. Kína egyre növekvő elkötelezettséget mutat a klímaváltozással kapcsolatban. A jelenlegi XXI. ötéves tervében kulcsfontosságú elemként szerepel az energiaszektornak/GDP egy-egy szintjének 20 százalékos csökkentésének elérése 2020-ra. (Ez elsőre jól hangzik, viszont nem szabad elfelejteni, hogy Kínának bármennyire erősek is a gazdasági mutatói, ettől még mindig a világ legnépesebb fejlődő országa.) Kína felvetette még azt a lehetőséget is, hogy hajlandó

lenne ezt akár egy szélesebb szén-dioxid-intenzitásról szóló célba is átültetni. Ezzel ellentétben a második legnépesebb fejlődő ország, India egyelőre kifejtette, hogy semmiképpen sem fogja hagyni, hogy az egy főre eső emissziójának szintje a fejlett országok átlagánál magasabb szintre növekedjen, mely a „business as usual” esetét jelenti az ő vonatkozásában.

Az EU számára alapvető elvárás a fejlett és fejlődő országok közötti pénzügyi transzferek kialakulása, mivel csak így biztosítható minden ország részvétele egy nemzetközi megállapodás sikeres létrejöttében. Az EU felméréseit alapul véve a következő állapítható meg:

- A klímaváltozás összes költségének a fejlődők által generált része 2020-ra elérheti az évi 100 milliárd eurót.
- Ennek az összegnek az előteremtéséhez a fejlődő országok saját hozzájárulásai mellett a nemzetközi szén-dioxid-kibocsátási kvótákkal kereskedő piac és világ kormányainak pénzügyi hozzájárulásai szükségesek. Az utóbbi szintje 2020-ra évi 22–50 milliárd euróra tehető.
- Egyelőre még az EU vezetői sem állapodtak meg egy egységes modellt illetően, mely alapján megosztanák (nemzetközi vagy közösségi szinten) a kormányzati pénzügyi terheket egymás között.

Végül, a bizonytalanságot tovább növelendő, a szükséges pénzek összege mellett az sem világos még, hogy ki rendelkezne az összegyűlt pénzek felett – valamint, hogy milyen mértékű beleszólással rendelkeznenek a recipiensek és a donorkok.

A Koppenhága körüli keszkekuszásban azonban csak egy dolog látszik mozdulatlanul, és ez az EU tagállamainak munkaadói szövetségeit tömörítő BUSINESSEUROPE és így az üzleti világ álláspontja. Ezt a három jól megfogható pontba tömörített elvárás a szervezet 2009. október 28-i „A gazdasági és az éghajlati krízis között tud-e Koppenhága

kiutat mutatni?” elnevezésű konferenciáján tette közzé. Ezek a következők:

AZ EURÓPAI ÜZLETI VILÁG ELKÖTELEZETT EGY A KLÍMAVÁLTOZÁST ILLETŐ NEMZETKÖZI MEGÁLLAPODÁS MELLETT

Az európai vállalatok támogatják a klímaváltozás elleni harcot, és hajlandóak kivenni a részüket az ezzel kapcsolatos intézkedésekből. Azonban csak akkor igazán sikeres ezen erőfeszítésük, ha olyan nemzetközi megállapodás születik, amely a következőket is figyelembe veszi:

- Minden fejlett országnak kötelezettséget kell vállalnia egy jogerős hatállyal bíró csökkentési cél mellett, mely egyaránt erős a mennyiségi csökkentések és a pénzügyi erőfeszítések tekintetében is.
- A nemzetközi javak kereskedéséhez szükséges, mindenkinek azonos feltételek tekintetében olyan eljárás kell, mely a nemzetközi versenynek kitett iparágak számára ugyanolyan kötelezettségeket ír elő.
- Összhangban az egyenlő, de differenciált klímavédelmi felelősség elveivel, a progresszíven fejlődő országoknak vállalniuk kell, hogy saját megszorítási célokat tűzzenek ki maguk elé, oly módon, hogy a nemzetközi szén-dioxid-kibocsátás mértéke legkésőbb 2020-ra érje el a tetőfokát.

Fontos, hogy még mielőtt az EU további megszorításokat vállalna, ezek a kívánalmak teljesüljenek.

KISZÁMÍTHATÓSÁG IGÉNYE

A vállalatoknak a klímaváltozási szakpolitikákkal is számolniuk kell beruházásaik során. Egy világos, lehetőleg piaci alapú, globális keretrendszernek kell létrejönnie, mellyel szemben minden más nagyobb gazdaság kötelezettséget vállal, különösképp az USA és Kína.

AZONOS FELTÉTELEK IGÉNYE

Mindenkinek azonos feltételek hiányában az EU továbbra is kénytelen lesz szabad juttatásokkal szolgálni a kereskedelem- és szén-dioxid-intenzív iparágak számára az EU ETS rendszer keretében.

Koncz Márton András
az MGYOSZ szakmai gyakornoka,
Brüsszel

„Rugalmas biztonság” kkv-knak

A franciák által kifejlesztett „munkaadói csoportosulás – groupement d'employeurs” rugalmas biztonsági modell (flexicurity) Németország kis- és középvállalkozásaira is alkalmazható. Erről tanúskodott a november 24-én Brüsszelben megrendezett „GE – Transfer” projektzáró konferenciája.

■ A munkaadói csoportosulás – rugalmas biztonsági modell újdonsága abban rejlik, hogy kifejezetten kis- és középvállalkozásokra összpontosít. A modell előtérbe helyezi a munkaadó–munkavállaló kapcsolatát, és a résztvevők érdekeire koncentrál: a munkaadók rugalmasságra, a munkavállalók biztonságra vágyanak. A biztonságot tekintve a munkaadók és a munkavállalók érdekei megegyeznek, mert a munkavállalók tudják, hogy csak akkor biztos a munkahelyük, ha a cég, ahol dolgoznak, biztonságban van. A csoportosuláson belül a munkavállaló szabadon mozog attól függően, hogy hol van rá szükség. Ha egy tagvállalatnál kapacitáshiány lép fel, egy másikon pedig felszabadul a megkívánt munkaerő, akkor az érintett munkavállalók időszakosan munkahelyet változtathatnak anélkül, hogy elbocsátának és újra alkalmaznák őket. Persze a rendszeren belül is szükség van bizonyos átfutási időre, de az eljárás még fejlesztés alatt van. Egyes pontok egyelőre problémát jelentenek, mint például a titoktartási kötelezettség vagy a bizalmas állások kérdése.

A munkaadói csoportosulásokban a rugalmasság korábban megismert szezonális és részmunkaidős megoldásai mellett lehetősége nyílik a kisebb vállalkozásoknak:

- a stratégiai munkaerő-fejlesztésre;
 - a foglalkoztatás hosszú távú tervezésére;
 - a munka effektív szervezésére a kompetenciák jobb alkalmazásán és kihasználásán keresztül;
 - a munkaerő-toborzásra; és
 - a kompetenciafejlesztés továbbképzésére.
- Ezekkel az új lehetőségekkel pedig sokkal vonzóbb munkahelyeket lehet létrehozni a mikro- és kisvállalkozásokban, és emellett a vállalkozások versenyképességét is emelni lehet. A modell egyik fő eleme a közös felelősségvállalás a munkavállalókért, amit egy cég különállóan nem, csak a vállalatok közösen tudnak biztosítani. Egyéb sarokpontok a megbízhatóság és az átültethetőség más országokra, szituációkra. Az utóbbiak megvalósításához azonban szükség van minőségi előírásokra, melyeket 13 pontba sűrítettek össze. Néhány ezek közül:
- A munkaadói közösségnek jogi formának kell lennie, hogy cselekvő- és szerződőképese legyen.

- A munkaadói közösség hosszú távú álláslehetőséget ajánl, mely változó székhelyű munkahelyeket jelent a közösség tagvállalatainál.
- A munkaadói közösség szolgáltatásai kizárólag a közösség tagvállalatai által vehetők igénybe.

Robert Strauss, a rendezvény bizottsági előadója hozzátette, hogy természetesen vannak országok, mint például Dánia, ahol ezek a minőségi előírások nem használhatók. Dániának saját rugalmas biztonsági modellje van, ám ez sajnos nem alkalmazható Európa többi területén. Munkaadói csoportosulásokon keresztül szinergia jön létre a munkaerő-fejlesztés terén, mely a kölcsönösségen alapul, és így a kisvállalkozások versenyképessége is javul. Maryse Le Maux, a projekt egyik francia résztvevőjének tapasztalata szerint a vállalatok szívesen csatlakoznak a projektmodellhez, mert így könnyebben találnak szakképzett munkaerőt, és a munkavállalók is örülnek, mert így erősebben képviselik szociális érdekeiket. A modell nem titkolt célja, hogy a kkv-k együttműködését és a hálózati struktúrák támogatását ösztönözze, és a gyakorlatban igazolja az oly sokat emlegetett rugalmas biztonság konkrét és a valóságban való kivitelezhetőségét.

Szendrődi Márk
az MGYOSZ szakmai gyakornoka,
Brüsszel

Konzultáció a lisszaboni stratégia jövőjéről

Az Európai Bizottság (EB) nyilvános konzultációra vonatkozó dokumentumot bocsátott ki, amely az uniós gazdaság EU 2020 stratégiája révén megvalósítandó szebb jövőjével foglalkozik. Az EU 2020 vitaanyag célja a minél inkább környezetbarát és minden társadalmi rétegre kiterjedő növekedés elérése a Barroso elnök politikai iránymutatásában vázoltaknak megfelelően.

■ Az új stratégia a lisszaboni stratégia eredményeire épül majd, és figyelembe veszi annak tanulságait is. A konzultációs dokumentum jövőképet vázol fel arra vonatkozóan, hogy az EU 2020 milyen módon összpontosít majd a válságból való kilábalás megerősítésére, egy hasonló jövőbeni válság megelőzésének elősegítésére, valamint a következő három tematikus célkitűzésre: tudás révén történő értékteremtés, az emberek lehetőségeinek növelése a befogadó társadalmakban, valamint versenyképesebb, összekapcsoltabb és minél inkább környezetbarát gazdaság megteremtése. A konzultációval kapcsolatos válaszadásra kijelölt határidő 2010. január 15. Ezt követően az új EB részletes javaslatot nyújt majd be a tavaszi Európai Tanácsnak. Az EB szerint az EU 2020-nak a következő területekre kell összpontosítania, és várja az ennek legmegfelelőbb megvalósításával kapcsolatos véleményeket.

TUDÁSALAPÚ NÖVEKEDÉS ÁLTALI ÉRTÉKTEREMTÉS

A termelékenység növelése, a veszélyeztetett csoportok támogatása, valamint az egyenlőtlenség és a szegénység elleni küzdelem érdekében fejleszteni kell Európában az oktatást az iskola előtti neveléstől a felsőoktatásig.

Az innováció és a kreativitás keretfeltételeit még mindig tovább javíthatjuk Európában, például a szellemi tulajdonjogok uniós rendszerének modernizálása révén. Fokozni kell a hitelekhez való hozzáférést, többek között a növekedési tőke összesített állami és magánforrásai révén. Az EU-nak európai digitális menetrendre van szüksége egy valódi egységes online piac létrehozásához, hogy a fogyasztók részesülhessenek a többi

tagállamban kínált versenyképes árak nyújtotta haszonból, valamint hogy a kkv-k nagyobb piacokra is betörhessenek. Az internethez való hozzáférés és a kapcsolódó készségek egyre inkább szükségesek a mindennapi életben való teljes körű részvételre. A „digitális integráció” megvalósítása az általános társadalmi integráció kulcsfontosságú része.

AZ EMBEREK LEHETŐSÉGEINEK NÖVELÉSE A BEFOGADÓ TÁRSADALMAKBAN

Az EB eltökélt amellett, hogy előmozdítsa a rugalmas biztonság (flexicurity) menetrendjét, és biztosítsa annak jobb megértését nemcsak a munkavállalók, hanem a munkáltatók és a kormányok rugalmasságával kapcsolatban is, akik több felelősséget viselnek az emberekbe való befektetés és az emberek védelme szempontjából. Pénzügyileg és személyre szabott segítség révén támogatni kell azokat, akik nem találnak munkát, hogy újra bejuthassanak a munkaerőpiacra.

VERSENYKÉPESEBB, ÖSSZEKAPCSOLTABB ÉS MINÉL INKÁBB KÖRNYEZETBARÁT GAZDASÁG MEGTEREMTÉSE

A jövőt magas energiaárak és szén-dioxid-kibocsátási korlátozások jellemzik majd, továbbá jelentősen fokozódik az erőforrásokért és piacokért vívott verseny. Mindez nemcsak kockázatokat jelent, hanem egyben lehetőségeket is nyújt arra, hogy erős globális versenyelőnyrel rendelkező, „megújult” EU 2020 gazdaságot hozzunk létre. Az új, környezetbarát technológiák alkalmazása ösztönözheti a növekedést, új munkahelyeket és szolgáltatásokat teremthet, valamint segítheti az EU-t éghajlatválto-

zással kapcsolatos céljai megvalósításában. A XXI. századhoz való alkalmazkodás elmulasztása ugyanakkor Európa hanyatlását eredményezné.

Az ökoinnovációs és energiahatékony termékek és rendszerek támogatására irányuló uniós és nemzeti szintű szakpolitikáknak magukban kell foglalniuk a kibocsátáskereskedelmet (EU ETS), az adóreformot, a támogatásokat és kölcsönöket, az állami beruházásokat és a közbeszerzést, valamint a kutatási és innovációs költségvetések megcélzását.

Az EU jövőbeni gazdasági sikeréhez elengedhetetlen marad a gyártás. Európának azonban új iparpolitikára van szüksége, amely kiemeli az innovációs kapacitásokat, az új technológiákat és készségeket, ösztönzi a vállalkozói szellemet, valamint nemzetközivé teszi a kkv-kat. Az EU-nak kezelnie kell a feleslegessé vált szerkezeti kapacitásokat, valamint segítenie és támogatnia kell a hátrányosan érintetteket.

KORMÁNYZÁS – AZ EU 2020 SIKERES MŰKÖDÉSE

Az EB azt javasolja, hogy az EU 2020 stratégiát az Európai Tanács irányítsa, hozza meg a kulcsfontosságú döntéseket, és a bizottsági javaslat alapján határozza meg a célkitűzéseket. Az EB azt szeretné, hogy az Európai Parlament sokkal nagyobb szerephez jusson. Emellett a nemzeti parlamenteket is felkéri, hogy vállaljanak határozott felelősséget egy kiemelt területért.

A konzultációs dokumentum azt javasolja, hogy a 2010. tavaszi Európai Tanács következtetéseit támasszák alá az úgynevezett „integrált iránymutatást”, és erősítsék meg az EU és a tagállamok által partnerségben követendő szakpolitikai prioritásokat. Az új iránymutatás a lisszaboni stratégia keretében 2005 óta hatályos iránymutatást váltaná fel. A konzultációval kapcsolatos válaszadásra kijelölt határidő 2010. január 15. A válaszokat az EU2020@ec.europa.eu e-mail címre lehet elküldeni.

A teljes konzultációs dokumentum a következő internetes oldalakon érhető majd el:

http://ec.europa.eu/commission_barroso/president/index_en.htm
<http://ec.europa.eu/eu2020>

Az új Európai Bizottság

■ A december 1-jén hatályba lépő liszaboni szerződés értelmében az új Európai Bizottságnak 27 tagja lesz, beleértve a testület elnökét és Catherine Ashton külügyi főképviseletét, aki egyben annak alelnöke is. Miután José Manuel Barroso november 27-én hivatalosan is bemutatotta új csapatát, zöld utat kapott az Európai Parlament, hogy először írásbeli kérdéseket intézve, majd szakbizottságaiban január 11. és 19. között tartandó parlamenti meghallgatások során tesztelje a biztosjelöltek szakmai alkalmasságát, felkészültségét, európai elkötelezettségét.

ALÁBB RÖVIDEN BEMUTATJUK A TÁRCÁK VÁROMÁNYOSAIT.

27 biztos, 7 alelnök, 9 nő

Az új testületnek hét alelnöke lesz, közülük három nő. A biztosok közül kilenc nő. A testület tagjai a következő politikai családokat képviselik: Európai Néppárt (EPP), Európai Szocialisták és Demokraták Progresszív Szövetsége (S&D), valamint Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért (ALDE). Az elnökkel együtt 14-en már tagjai voltak a távozó bizottsági testületnek.

Barroso elnök második mandátuma alkalmával új arculatot adott a bizottsági testületnek, és számos új portfóliót jelentett be, amelyek a következők: éghajlat-politika; uniós belügyek; jogérvényesülés, alapvető jogok és uniós polgárság. Néhány más portfóliót átalakított: oktatásügy, kultúra, többnyelvűség és ifjúságpolitika; egészségügy és fogyasztópolitika; ipar- és vállalkozáspolitikai

kutatás, innováció és tudomány; nemzetközi együttműködés, humanitárius segítségnyújtás és válságkezelés.

A BIZTOSJELÖLTEK TÁRCÁI

Joaquín Almunia (Spanyolország): versenypolitika, az EB alelnöke

1948-ban született. Jogi és közgazdaság-tudományi tanulmányokat végzett. 2004. április 26-a óta az Európai Bizottság gazdasági és monetáris ügyekért felelős tagja. 1997 és 2000 között a Spanyol Szocialista Munkáspárt (PSOE) vezetője. 1986-tól 1991-ig közigazgatás-ügyi miniszter. 1982-től 1986-ig munkaügyi és szociális biztonsági miniszter.

Andor László (Magyarország): foglalkoztatás, szociális ügyek és társadalmi összetartozás

1966-ban született Zalaegerszegen. A közgazdász végzettségű, egyetemi docens Andor László 2005-től a londoni székhelyű Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) igazgatósági tagja. Noha pártunkívüli, Andor 1998 óta a Magyar Szocialista Párt (MSZP) megbízásából különböző tisztségeket látott el.

Catherine Ashton (Egyesült Királyság): az uniós külügyi és biztonságpolitikai főképviselet, valamint az EB alelnöke

Az 1951-ben született észak-angliai, lancashire-i Uphollandból származó Catherine Ashton királyi, kormány- és üzleti tapasztalatokkal egyaránt rendelkezik. A bölcsész végzettségű bárónő

2008–2009-ben az Európai Bizottság kereskedelmi biztosaként tevékenykedett. A brit Munkáspárt (S&D) tagja.

Michel Barnier (Franciaország): belső piac és szolgáltatások

Született 1951-ben. A kereskedelmi végzettségű Barnier 2009 óta az Európai Parlament néppárti frakciójának tagja. 1999 és 2004 között a regionális politikáért és az európai intézményi reformért felelős európai biztos. Ezt megelőzően Franciaország agrár-, kül-, környezetvédelmi és európai ügyekért felelős minisztere. Az Európai Néppárt alelnöke.

Dacian Ciolos (Románia): mezőgazdaság és vidékfejlesztés

Az 1969-es születésű Dacian Ciolos mérnöki és közgazdasági tanulmányokat végzett. 2007–2008-ban Románia mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős minisztere. Pártonkívüli.

John Dalli (Málta): egészségügy és fogyasztópolitika

Az 1948-ban született John Dalli okleveles könyvvizsgálói végzettséggel rendelkezik. 2008 óta Málta szociálpolitikáért felelős minisztere. Korábban külügy-, pénzügy-, gazdasági és ipari miniszterként is szolgált. A máltai Nemzeti Párt tagja (EPP).

Maria Damanaki (Görögország): tengerügyek és halászat

1952-ben született. A vegyészmérnöki végzettségű Damanaki jelenleg a görög parlament szocialista frakciójának tagja (S&D).

Karel de Gucht (Belgium): kereskedelem

Az 1954-ben született, jogi végzettségű

De Gucht 2009 óta az Európai Bizottság humanitárius segítségnyújtásért felelős biztosa. Ezt megelőzően Belgium külügyminisztere, 1980 és 1994 között pedig az Európai Parlament liberális frakciójának (ALDE) tagja. 1999 és 2004 között a Flamand Liberálisok és Demokraták (VLD) elnöke.

Štefan Füle (Csehország): bővítés és európai szomszédságpolitika

Az 1962-ben született Štefan Füle nemzetközi tanulmányokat végzett, és 2009 óta Csehország európai ügyekért felelős minisztere. Pártonkívüli.

Johannes Hahn (Ausztria): regionális politika

Az 1957-ben született Johannes Hahn filozófiai tanulmányokat végzett. 2007-től Ausztria kutatás- és tudományügyi minisztere, az Osztrák Néppárt (ÖVP) tagja.

Connie Hedegaard (Dánia): éghajlat-politika

Az 1960-ban született Hedegaard irodalmi és történelmi tanulmányokat végzett. 2007 óta Dánia éghajlatvédelmi és energiaügyi minisztere, korábban környezetvédelmi miniszter. A dán Konzervatív Néppárt (EPP) tagja.

Maire Geoghegan-Quinn (Írország): kutatás, innováció és tudomány

Az 1950-ben született, tanári végzettségű Geoghegan-Quinn oktatás- és Európa-ügyi, idegenforgalmi, közeledés- és igazságügyi miniszterként is tevékenykedett. 1999 óta az Európai Számvevőszék tagja. Az ír liberális Fianna Fáil jelöltje (ALDE).

Rumiana Jeleva (Bulgária): nemzetközi együttműködés, humanitárius segítségnyújtás és válságkezelés

Az 1969-ben született, szociológiai végzettségű Jeleva 2009 óta Bulgária külügyminisztere. Ezt megelőzően két évig az Európai Parlament néppárti frakciójának tagja.

Siim Kallas (Észtország): közlekedés, az EB alelnöke

Az 1948-ban született, pénzügyi végzettségű Kallas 2004 óta az Európai Bizottság alelnöke. Ezt megelőzően Észtország miniszterelnöke (2002–2003), külügy- (1995–1996) és pénzügyminisztere (1999–2002). 1994 és 2004 között a li-

berális észt Reformpárt elnöke (ALDE).

Neelie Kroes (Hollandia): digitális politika, az EB alelnöke

Az 1941-ben született, közgazdasági végzettségű Kroes 2004-től az Európai Bizottság versenypolitikáért felelős biztosa. Előtte Dánia közlekedésügyi és távközlési minisztere (1982–1989), korábban pedig a dán parlament tagja (1971–1977). A dán liberális Néppárt a Szabadságért és Demokráciáért (ALDE) tagja.

Janusz Lewandowski (Lengyelország): költségvetés és pénzügyi programozás

Az 1951-ben született, közgazdasági végzettségű Lewandowski 2004 óta a lengyel szejm tagja (Polgári Platform, EPP).

Cecilia Malmström (Svédország): uniós belügyek

Az 1968-ban született, politológus végzettségű Malmström 2006 óta Svédország Európa-ügyi minisztere. 1999 és 2006 között az Európai Parlament liberális frakciójának tagja (Liberális Néppárt, ALDE).

Günter Oettinger (Németország): energiaügy

Az 1953-ban született, közgazdasági és jogi végzettségű Oettinger 2005 óta Baden-Württemberg tartomány konzervatív miniszterelnöke. A Kereszténydemokrata Unió (CDU, EPP) tagja.

Andris Piebalgs (Lettország): fejlesztés

Az 1957-ben született, fizika szakos végzettségű Piebalgs 2004 óta az Európai Bizottság energiaügyi biztosa. Előzőleg Lettország pénzügy- (1994–1996), illetve oktatásügyi (1990–1993) minisztereként szolgált. A liberális Lett Út (ALDE) egykori tagja. Jelenleg a Néppárt tagja.

Janez Potočnik (Szlovénia): környezetvédelem

Az 1958-ban született közgazdasági végzettségű Potočnik 2004 óta az Európai Bizottság tudományért és kutatásért felelős biztosa. 2002 és 2004 között Szlovénia európai ügyekért felelős minisztere. Pártonkívüli.

Viviane Reding (Luxemburg): jogérvényesülés, alapvető jogok

és uniós polgárság, az EB alelnöke

Az 1951-ben született, bölcsész végzettségű Reding 1999 óta az Európai Bizottság tagja. 2004 óta az információs társadalomért és a médiáért felelős európai biztos. 1995 és 1999 között a luxemburgi Keresztényszociális Párt alelnöke. 1989-től 1999-ig az Európai Parlament néppárti frakciójának tagja.

Olli Rehn (Finnország): gazdasági ügyek és monetáris politika

1962-ben született. Nemzetközi tanulmányokat végzett. Olli Rehn 2004 óta az Európai Bizottság bővítésért felelős biztosa. 1995–1996-ban az Európai Parlament liberális frakciójának tagja. A Finnországi Centrum Párt tagja (ALDE).

Maroš Šefčovič (Szlovákia): intézményközi kapcsolatokért és igazgatásért felelős bizottsági alelnök

1966-ban született. Közgazdaságtant, nemzetközi kapcsolatokat és jogot tanult. 2009 óta az oktatásért, képzésért, kultúráért és ifúságért felelős európai biztos. 1990 óta a szlovák külügyminisztérium diplomatája. Pártonkívüli.

Algirdas Šemeta (Litvánia): adóügy és vámunió, audit és csalás elleni küzdelem

Az 1962-ben született, közgazdász és matematikus végzettségű Šemeta 2009 óta az Európai Bizottság pénzügyi tervezésért és költségvetésért felelős biztosa. Korábban Litvánia pénzügyminisztere. A litván Homeland Union – Christian Democrats (EPP) tagja.

Antonio Tajani (Olaszország): ipar- és vállalkozáspolitiká, az EB alelnöke

Az 1953-ban született, jogász végzettségű olasz politikus 2008 óta az Európai Bizottság közlekedéspolitikáért felelős alelnöke. 1994 és 2008 között az Európai Parlament tagja (korábban a Forza Italia, ma a Popolo della Libertà tagja, EPP).

Androulla Vassiliou (Ciprus): oktatásügy, kultúra, többnyelvűség és ifúságpolitika

1943-ban született. Jogi és nemzetközi tanulmányokat végzett. 2008 óta az Európai Bizottság egészségügyi biztosa. 2001 és 2006 között az Európai Liberális, Demokrata és Reformpárt alelnöke (ALDE).

Cristina Bucci

Corvina Kiadó, 2009

Korai reneszánsz

■ Teljessé lett a Corvina Kiadó A művészet története című, 16 kötetes sorozata, amely bizonyára a karácsony egyik legnagyobb könyvcsemegéje lesz. Összesen több mint 6000 oldal művészettörténet, áttekintésekkel, ismertetésekkel, részletes műelemzésekkel, több mint 6000 bámulatos szépségű képpel az európai képzőművészet és építészet történetéről az ókortól napjainkig, s ókori gyökereiről, Mezopotámiától az ókori Egyiptomtól, a föníciai, az etruszk, a római művészet és a nagy európai stílusokon át egészen a 20. század vad, kócos irányzataiig. Az eredeti olasz sorozatot a Magyar Nemzeti Galéria legkiválóbb szakértőinek munkájaként a magyarországi művészet történetének ismertetése egészíti ki, a honfoglalástól napjainkig. Az európai történelem talán legpozitívabb fellendülő korszakáról szól a Korai reneszánsz c. kötet. A korai reneszánsz az európai szellem felívelésének csodája, a modern gondolkodás kialakulásának sorsformáló hatását kezdte. Itt született meg – vagy újjá – a szellemiség, amely tápot adott mindazon erőforrások fejlődésének, amelyekre támaszkodva Európa évszázadokra a világ vezető hatalmává vált mind kulturális, mind geopolitikai értelemben. Az élet világi kiteljesítése felé forduló világnézet, beleértve ebbe az életminőség javítására irányuló törekvések „rendszerbe állítását”, a városiasodás és a polgárosodás felgyorsulása, a kereskedelem és az ipar előtérbe kerülése és felvirágzása, a világ megismerésére irányuló törekvések kibontakozása, a tudományok mind erősebb megbecsülése és racionális alapokra helyezett, módszeres fejlesztése, s nagyon nem utolsósorban a mindezeket szolgáló mesterségek társadalmi megbecsülése – mindezek ekkor kaptak gyorsuló fejlődést segítő lendületet. Itt indult a folyamat, amely státuszszimbólummá tette a hatalmasok és a gazdagok körében a tudományok és a művészetek támogatását, s szintúgy az a gazdasági és technikai fejlődés, amely elvezetett az ipari forradalomhoz.

Így bontakozott ki a korai reneszánsz csodája, s ennek részben tükrékként, részben ösztönzője- és segítőjeként annak művészete. E művészet kifejezte és hirdette a társadalom új fejlődési irányát, világnézetének irányváltását, az érdeklődés új fókuszait, s a műalkotások káprázatos és meghatározó jelentőségű kincsesládáit hozta létre. Hogyan ment végbe mindez, mit adott az európai kultúrának s vele a mai világunknak is – erről nyújt méltó, megragadó körképet a gyönyörű album.

Dr. Osman Péter

Patrice Faramah (szerk.)

Vince Kiadó, 2009

Toys for Boys

Luxusjátékszerek férfiaknak

■ A kiemelkedően elegáns album szédítő, sokmillió dolláros körképet ad a legnagyobb személyes luxust szolgáló termékek mai világáról, ínycségektől és a legkifinomultabb mechanikus időmérő szerkezetektől a csúscategórián is felülemelkedő motorkerékpárokig, autókig, jachtokig és magánrepülőgépekig, s e két véglet közt sok másról, a szuperluxus életstílus különféle kellekeiről. Valójában mindegyik több is játékszernél: fontos rendeltetésük hirdetni a tulajdonosuk kirívó gazdagságát, kiugró sikerességét, az ezekből következő magas társadalmi állását és feltételezhető hatalmát. Ezek a presztízs fogyasztás leglátványosabb darabjai, s ezzel az arculatépítés különleges eszközei is. Mindezzel szintúgy vonzhatják a „gyengébb nem” extravagáns luxuscikkekre fogékony tagjait is.

A különleges luxuskellékek bemutatását a szerkesztő a következő fejezetekbe sorolta: ❖ Miniatűr gépek (mechanikus órák és ékszer-változataik) ❖ Szuper autók ❖ Szórakoztató elektronika ❖ Megajachtok ❖ Személyes vagyontárgyak ❖ Egzotikus járművek ❖ Luxus életmód (sílécstől a magánszigetig) ❖ Szuper sugárhajtású repülőgépek ❖ Belsőépítészet és formatervezés ❖ Személyes gyönyörök

Az album a bemutatásban a hangsúlyt a látványra helyezi. A több mint négy száz színes, kitűnő minőségű képet rövid szövegek kísérik, magyarázzák. Ez utóbbiak helyenként kissé szűkre szabottak, olykor több műszaki adat is jó lenne arról, hogy miben rejlik az adott darab kiválósága. Aki pedig megteheti, érdemes az olasz vagy az angol szövegeket olvasnia. A bevezető kiemeli, hogy a világgazdaság gyengélkedése, majd válsága gyökeres változást hozott a korábban oly nagyra becsült látványos költségezés és a hozzá kapcsolódó luxuscikkek megítélésében. A gazdagok vad pénzszerzését felváltotta a minőség és az előállításban érvényesülő magas mesterségbeli tudás figyelmes értékelése. Beléptünk a lekicsimeretes fogyasztásnak olyan új világába, ahol a luxus sokkal inkább a személyre szabott kialakítást, az abban megtestesülő, magas színvonalú minőséget és kreativitást, a legmodernebb csúcstechnológiák vívmányainak felhasználását jelenti, mintsem a döbönt tisztelet vagy az irigység felkeltését. A felnöttek mai luxusjátékszereinek nagy hányada a testet öltött műszaki álmok világa, ahol a kivételes darabokban hihetetlen mérnöki teljesítmény bontakozik ki. Ezek legkiemelkedőbb példáiból kapunk itt válogatást.

Dr. Osman Péter

Zafar Iqbal – Mervyn K. Lewis

Edward Elgar, 2009

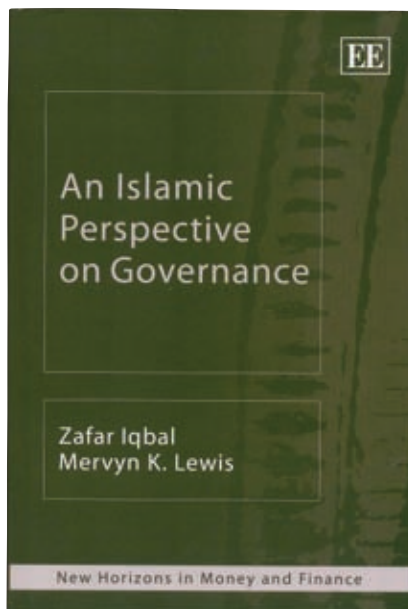
An Islamic Perspective on Governance

A kormányzás iszlamista felfogása

■ A Föld népességének már ötödét kitevő iszlám világ megkerülhetetlen – sorskérdés, hogy ütközünk vele, vagy igyekszünk hasznot húzni az együttműködésből. Az utóbbihoz mindenekelőtt meg kell értenünk. A gazdasági kérdések vonatkozásában nagyon sokat segítenek ebben az Edward Elgar kiadó kitűnő és feltétlenül megbízható könyvei – mint ez is.

Ahhoz, hogy a nyugati kultúrában élő olvasó könnyebben érthesse meg a mondanivalót, a szerzők a kormányzás lényegének és legfontosabb elemeinek iszlamista felfogását a nyugatival összehasonlítva ismertetik és elemzik. Kiindulásul önmagában is nagyon tanulságos összgezést adnak a kormányzás lényegének nyugati értelmezéséről. Az iszlám tekintetében a közügyek kormányzásának; a makrogazdasági kormányzásnak és a cégekormányzásnak számos kulcskérdését veszik vizsgálat alá, összevetve azokat a nyugati közgazdaságtan vonatkozó tételeivel, megállapításával is. Ebben négy területre összpontosítanak. Ezek: az igazságosság elmélete; az adózás; a közszféra finanszírozása és a költségvetési hiány; valamint a kormányzat elszámoltathatósága és a korrupció. Ezeket az iszlám értékrendjével való összevetésben elemzik, hogy bemutassák az iszlám ezekre vonatkozó felfogását.

A legfőbb, hogy az isteni kinyilatkoztatás az embereket Isten földi meghatalmazottjainak tekinti, akiket köt az Istennel való szövetség, amelyet az hoz létre, hogy önként betartják a létük egészét szabályozó szerződést. Ez maga az iszlám jogrend és szabályrendszer teljessége, a sarija, amely minden vonatkozásban egységes normaadóként, feltétlen, kikezdetetlen parancsolatként meghatározza a hívők életét, így a kormányzás s ügy szintén a gazdasági élet minden mozzanatában is. A hívő muszlimok nem tagolhatják az életüket vallásos és világi részekre, hanem minden cselekedetükben, így a köz- és a gazdasági életben való részvételben is meg kell felelniük az iszlám törvényeinek és etikai elveinek. Ezek meghatározzák, mi az igaz, a tisztességes és az igazságos, az

egyének és a vállalatok felelősségét, valamint a társadalom prioritásait.

Az alaptétel – hogy az emberek Isten földi meghatalmazottjai – meghatározza a jó kormányzás rendeltetésének iszlamista felfogását is. Eszerint minden erőforrást Isten adott, és minden gazdagság az ő tulajdona. Az egyének csak vagyonkezelői ezeknek, és elszámolással tartoznak Istennek a cselekedeteikért. Ebből egyértelműen következik a magatartási kódex, amelyet követniük kell, s amely uralkodó a kormányzás tekintetében is, annak minden szintjén és területén. Kánonai meghatározzák a jogokat és a kötelességeket a különféle kapcsolatrendszerekben – családi, társadalmi, gazdasági, politikai stb. –, és szabályozzák mind a közösségen belüli, mind a közösségek közötti viszonyokat és ügyeket. A fejlődéssel elkerülhetetlenül együtt jár, hogy a sarija alapját alkotó vallási források nem fedhetik le a modern élet minden új fejleményét, tényezőjét. Az iszlám ezért igen alaposan és finoman kimunkált rendszert hozott létre az új fejlemények és követelmények kezelésére, a vallás tételeinek és rendelkezéseinek ehhez szükséges, teljes hitelű extrapolációja elvégzésére. Ennek egyik markáns megjelenése, hogy a magánjog intézményeinek és a pénzügyi eszközöknek milyen innovációit hozták – és

hozzák folyamatosan – létre a gazdasági tevékenységek szükségleteinek az iszlám elveivel összhangban álló kielégítése érdekében. Erről ez a könyv is bőséges példatárrel szolgál.

A muszlim tudósok már igen korán foglalkozni kezdtek a közpénzügyek kérdéskörével. Ennek az iszlamista állam rendkívül gyors növekedése adott tápot, amely szükségessé tette a különböző területek adózási rendszerének és igazgatásának harmonizálását. Egy XIII. századi tudós már értekezett az iszlámnak a köz iránti kötelezettségeiről, kiemelve ebben a piacfelügyelet ellátását annak érdekében, hogy az szabályozza az egyének és a cégek magatartását a piaci ügyletekben, s ezzel biztosítsa a hatékony és igazságos piacgazdaságot. A szerzők kiemelik, hogy e piacfelügyelet intézménye ma is az egyik fő pillére a kormányzás iszlamista rendszerének.

Az igen alapos elméleti és történeti alapvetést követően két fejezet részletesen tárgyalja az adóztatás kérdéseit. Bemutatják, hogyan kezeli a klasszikus és a modern iszlám az adóztatást, az adóalap kérdését és az igazságosságot az adószedésben. Ezt követően ismertetik az adóztatás valóságát a muszlim államokban, és azokat a problémákat, amelyekkel az iszlám felfogása szerinti adóztatás szembekerül a mai muszlim társadalmakban.

A következő két fejezet tárgya a kormányzat finanszírozása és a költségvetési hiány. Vizsgálják az iszlám hozzáállását a deficithez a generációk közötti méltányosság kérdéseként, valamint politikai gazdaságtani alapon. A továbbiakban azt elemzik, milyen kihatással vannak a kormányzat finanszírozására az iszlámnak a finanszírozással kapcsolatos, rendkívül szigorú szabályai. Ennek okán áttekintést adnak az igen gyorsan gyarapodó pénzügyi innovációkról is.

Az ezt követő két fejezet témaköre az elszámoltathatóság, a kormányzás és a korrupció. A záró fejezet összegzi a megállapításokat, és felvázol egy reformtervet a muszlim országok kormányzásához és pénzügyi menedzseléséhez.

Dr. Osman Péter

JAMAICA – REGGAE ÉS NAPFÉNY

■ Jamaicáról általában először mindenkinek Bob Marley, a reggae, a marihuána és a jamaicai bobcsapat jut az eszébe. Ennél azonban jóval színesebb és főként lenyűgöző ország Jamaica, a Karib-térségre oly jellemző, korallzátonnyal körülvett csodálatos fehér és aranyhomokos, kristálytisza vizű tengerpartjaival, buja, trópusi erdeivel és számtalan kikapcsolódási lehetőséggel vonzza évről évre az idelátogatókat. A Karib-térség harmadik legnagyobb szigete és Kubától délre helyezkedik el. A turisták által legkedveltebb szezon novembertől ápriliséig tart. De fekvésének köszönhetően az esős évszakban (májustól októberig) is nyugodtan tervezhetjük, mert szinte sosem érnek el ideig a hurrikánok, az eső is csak pár órát esik napközben, és a levegő hőmérséklete ugyanúgy 30 fok körüli. Jamaica fővárosa Kingston, a sziget déli részén található. A nemzetközi repülőgépek vagy a főváros repterére, vagy a sziget északi partján fekvő Montego Baybe érkeznek. A sziget adottságainak köszönhetően a turistaközpontok az északi és nyugati részeken jöttek létre ki Negriltől Montego Bayen keresztül egészen Ocho Riosig.

NEGRIL

A sziget leghosszabb, 11 km hosszú, finom homokos tengerpartjával büszkélkedhet, és a naplemente garantáltan itt nyújtja a legszebb látványt az egész országban.

MONTEGO BAY

Jamaica második legnagyobb városa. Nyüzsgő életéről és számos étterméről híres, valamint rengeteg szórakozási lehetőséggel várja a külföldi látogatókat.

OCHO RIOS

Az északi partvidék középső részén található az egyre jobban fejlődő üdülőterület, ahol folyamatosan nyílnak az újabb-nál újabb luxusszállodák. A sziget egyik legszebb pontja, a Dunn folyó vízesése is itt található, busszal vagy hajóval a várostól alig egyórányira.

Jamaicában az összes szálláskategória képviselteti magát: az olcsó, egyszerűbb motelektől egészen a luxusszállodáig válogathat a turista a széles kínálatból. Az elegáns hotelláncok ún. „ultra all inclusive” szolgáltatásaikkal csábítják a vendégeket. Hogy mi is vár ránk egy ilyen ultra all inclusive szállodában? Teljes ellátást, vagyis reggelit, ebédet, vacsorát, kis tízóráival és uzsonnával kiegészítve, valamint minőségi, nemzetközi alkoholos italokat a legkülönbözőbb formában szervírozva. A szállodákban mindig több étterem kínálatából lehet választani attól függően, hogy aznap éppen a karibi konyhát, vagy az ázsiai ízeket, esetleg az olasz konyha remekét szeretnénk kipróbálni. A tengerparton a vízi sportolási lehetőségek használatát is tartalmazza az ultra all inclusive: kipróbálhatjuk egy rövid oktatás után a búvárkodást vagy kis katamaránnal a vitorlázást. Ezután már önállóan is élvezhetjük a korallok csodálatos világát, vagy vitorlázhatunk kedvesünkkel kettesben a Karib-tengeren. Azokról sem feledkeztek meg, akik nem ennyire kalandvágyóak, hiszen a kajakozás, szörfözés, pipabúvárkodás, üvegfenekű hajókirándulás a korallszirthez mind a rendelkezésünkre áll, és természetesen ez is „benne van” az árban! Amennyiben ez még mindig nem elég, akkor vár minket a tenisz-, a kosárlabda- és a golfpálya, a biliárdasztal és a konditerem. Esténként pedig különböző karibi show-k, tengerparti reggae-bulik, különböző előadások gondoskodnak a felhőtlen szórakozásról. Ha szeretnénk egy kicsit kimozdulni

a szálloda nyújtotta paradicsomi körülmények közül, akkor Jamaicán még rengeteg változatos program biztosítja a további kalandokat és élményeket. Részt vehetünk dzsipszafarikon, amelyekkel a sziget esőerdőit fedezhetjük fel, vagy ellátogathatunk Bob Marley házához. Fantasztikus hangulatú hajókiránduláson, a reggae egyedi hangulata kíséretével élvezhetjük a part menti környék látványát, majd megmászhatjuk a Dunn vízesését. Szintén sok élményt ígér egy könnyed biciklikirándulás a Blue Mountains hegységben a buja erdők között, a kávécsesjék mentén, ahol közelről ismerkedhetünk meg a helyi trópusi növényekkel, valamint a híres kávé készítésével. Illetve úszhatunk még delfinekkal, lovagolhatunk a tengerparton, vagy egy meghitt gondolázásra is elvihetjük kedvesünket valamelyik folyóhoz.

De nemcsak a tengerpartja és a szállodái miatt oly hívatogató Jamaica, hanem a helyiek vendégszeretete, laza, vidám életstílusa, közvetlen magatartása az, amellyel még fejlethetlenebbé válik a nyaralásunk, és arra csábít minket, hogy újra és újra visszatérjünk és átérezzük ezt a „pezsgő világot”! „Jamma!”

*Oláh Katalin
Sz-Line Utazási Iroda
www.szline.hu*

Felajánljuk, hogy a MGYOSZ-tagvállalatok dolgozóinak minden alkalommal 5% utazási kedvezményt adunk saját szervezésű útjaink árából!